

نفحات القرآن

درس نامه آموزش قرآن و نهج البلاغه

با رویکرد رسانه‌ی دینی

دکتر احمد زینگار

دریچه نبیوت، نبی‌پژوهی، نبی‌پند، نبی‌دیده، نبی‌دیده (مجموعه) پیام نبی‌پژوهی، نبی‌پند

۹۹۵۶۹۶۹۹ - ۹۹۸۰۱۹۹۹ - ۵۹۱

سرشناسه: زرنگار، احمد، ۱۳۴۳ -

عنوان و نام پدیدآور: نفعات القرآن درس نامه آموزش قرآن و نهج البلاغه با رویکرد رسانه‌ی دینی / احمد زرنگار.

مشخصات نشر: تهران: پیام عدالت، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۵۱۵-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه

موضوع: قرآن -- قرائت -- راهنمای آموزشی

موضوع: Quran -- Readings -- Study and teaching

موضوع: قرآن -- تجوید -- راهنمای آموزشی

موضوع: Quran -- Recitation -- Study and teaching

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: Quran -- Study and teaching

موضوع: اسلام در رسانه های گروهی

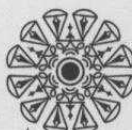
موضوع: Islam in mass media

شناسه افزوده: دانشگاه صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ن۷/۴۳۴/۵/۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۸۱۷۳۶

اثر شایسته
پایه مهدی

نفعات القرآن

درس نامه آموزش قرآن و نهج البلاغه

با رویکرد رسانه‌ی دینی

مؤلف: دکتر احمد زرنگار

طراح جلد: علیرضا امامی

ویراستار: محمد مجتبی زرنگار

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۶ شمارگان: هزار نسخه

چاپ: چارگل صحافی: روحانی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۵۱۵-۸

نشانی: خیابان ولی عصر (عج)، میدان منیریه، خیابان شهید معیری

پلاک ۱۴۵ تلفن: ۰۸۴۹۰۶۶۴۱-۶۶۹۶۳۵۶۶

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	مقدمه
	بخش اول
	آداب تلاوت قرآن کریم- دروس روخوانی و روان خوانی - لطایف و دانستنی های قرآن-
۱۷	محتوای سوره های قرآن - قرآن در میان بزرگان و اندیشمندان.....
۱۹	درس اول
	آداب تلاوت قرآن کریم
۱۹	شروع تلاوت بالاستعاذه
	روخوانی و روان خوانی
۱۹	انواع حروف زبان قرآن (عربی) و اسامی آنها.....
	لطایف و دانستنی های قرآنی
۲۱	اولین و آخرین سوره نازل شده، اولین و آخرین آیه نازل شده، کوتاه ترین و کوتاه ترین سوره قرآن
	محتوای سوره های قرآن
۲۱	سوره های حمد، بقره، آل عمران، نساء، مائده، انعام، اعراف، انفال، توبه، یونس.....
	قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
۲۳	امام خمینی (ره)
۲۵	درس دوم
	آداب تلاوت قرآن کریم
۲۵	شروع تلاوت با بسم الله الرحمن الرحيم
	روخوانی و روان خوانی
۲۵	صداهای کوتاه
	لطایف و دانستنی های قرآنی
۲۷	ام القرآن، عروس قرآن، قلب قرآن، برادر قرآن.....

محتوای سوره‌های قرآن

سوره‌های هود، یوسف، رعد، ابراهیم، حجر، نحل، اسراء، کهف، مریم، طه ۲۷
قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

توماس کارلایل، (متفکر و تاریخ دان اسکاتلندی) ۲۹

درس سوم: ۳۱

آداب تلاوت قرآن کریم

وضو قبل از تلاوت قرآن ۳۱

روخوانی و روان‌خوانی

صداهای کشیده ۳۱

لطایف و دانستی‌های قرآنی

اسامی سوره‌های مکی و مدنی ۳۴

محتوای سوره‌های قرآن

سوره‌ای انبیا، حج، مؤمنان، نور، فرقان، شعراء، نمل، قصص، عنکبوت، روم ۳۴

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

گوستاولیون، فیلسوف بزرگ فرانسوی ۳۶

درس چهارم: ۳۷

آداب تلاوت قرآن کریم

رو به قبله تلاوت نمودن ۳۷

صلوات فرستادن قبل از تلاوت ۳۷

روخوانی و روان‌خوانی

تشدید، سکون ۳۷

لطایف و دانستی‌های قرآنی

تعداد سوره‌ها، جزء‌ها، حزب‌ها و آیات قرآن کریم ۳۹

سوره‌ای که دو بسم الله الرحمن الرحیم ۳۹

سوره‌ای که بسم الله الرحمن الرحیم ندارد ۳۹

محتوای سوره‌های قرآن

سوره‌های لقمان، سجده، احزاب، سبا، فاطر، یس، صافات، ص، زمر، مومن ۳۹

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

آلبرت اینشتین، فیزیکدان و دانشمند معروف امریکایی ۴۱

درس پنجم: ۴۳

	آداب تلاوت قرآن کریم
۴۳	تلاوت از روی مصحف
	روخوانی و روان‌خوانی
۴۴	تتوین
	لطایف و دانستی‌های قرآنی
۴۷	داستانی از خاقانی شاعر معروف
۴۷	امیدبخش‌ترین آیه قرآن
	محتوای * ره‌های قرآن
	سوره‌ها: صلوات شوری، زخرف، دخان، جائیه، احقاف، محمد، فتح، حجرات، ق، ذاریات، طور، نجم، قمر،
۴۷	الرحمن
	قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
۵۰	عارف بالله، آیت الله به (ره)
۵۱	درس ششم
	آداب تلاوت قرآن کریم
۵۱	باصوت و آوای زیبا تلاوت کردن
	روخوانی و روان‌خوانی
۵۲	حروف ناخوانا
	لطایف و دانستی‌های قرآنی
۵۶	حکایت ابوالعیناء، ادیب معروف
۵۶	نکاتی پیرامون قصه‌های قرآنی
	محتوای سوره‌های قرآن
	سوره‌های واقعه، حدید، مجادله، حشر، ممتحنه، صف، جمعه، منافقون، تغابن، طلاق، نجم، مائده، قلم، حاقه،
۵۸	معارج
	قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
۶۰	استاد شهید، آیت الله مرتضی مطهری (ره)
۶۳	درس هفتم
	آداب تلاوت قرآن کریم
۶۳	مسواک زدن قبل از تلاوت قرآن کریم

روخوانی و روان‌خوانی

۶۳..... اشباع حرف "هـاء"

لطایف و دانستنی‌های قرآنی

۶۵..... سلامتی در قرآن

محتوای سوره‌های قرآن

۶۶..... سوره‌های نوح، جن، مزمل، مدثر، قیامت، انسان، مرسلات، نیا، نازعات، عبس

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۶۸..... دکتر هانری کربن، اسلام‌شناس معروف فرانسوی

۶۹..... **درس هشتم**

آداب تلاوت قرآن کریم

۶۹..... دعاهای قبل از تلاوت قرآن کریم

۷۱..... دعاهای ختم قرآن

روخوانی و روان‌خوانی

۷۱..... علامت مد

۷۲..... نحوه نگارش «آ» در قرآن کریم

۷۲..... مواردی که او، ا خوانده می‌شود

لطایف و دانستنی‌های قرآنی

۷۴..... نکاتی در پیرامون روانشناسی در قرآن

محتوای سوره‌های قرآن

۷۵..... سوره‌های تکویر، انفطار، مطففین، انشقاق، بروج، طارق، اعلی، غاشیه، فجر، با

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۷۷..... دکتر علی شریعتی (ره)

۷۹..... **درس نهم**

آداب تلاوت قرآن کریم

۷۹..... قلبی خاشع، بدنی فارغ از تعلقات دنیوی، محل و مکانی خالی

روخوانی و روان‌خوانی

۸۲..... وقف

لطایف و دانستنی‌های قرآنی

۸۵..... چند نکته تربیتی در قرآن

محتوای سوره‌های قرآن

۸۶..... سوره‌های شمس، لیل، ضحی، انشراح، تین، علق، قدر، بینه، زلزال، عادیات
قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۸۷..... عارف بالله، حاج میرزا اسماعیل دولابی (ره)

۸۹..... **درس دهم**

آداب تلاوت قرآن کریم

۸۹..... با ترتیل خواندن قرآن (معنای ترتیل)

روخوانی و انخوانی

۹۰..... نکاتی پیرامون وقف

۹۰..... قاعده رفع الراء ساکنین

۹۱..... رموز سجاوندی (علام وقف)

لطایف و دانستی‌های قرآنی

۹۳..... سوره‌هایی که سجده واجب دارند

۹۳..... حکایتی از سلطان سلیمان

محتوای سوره‌های قرآن

۹۴..... سوره‌های قارعه، تکوثر، عصر، همزه، فیل، قریش، ماعده، کافرون، نصر، مسد، اخلاص، فلق، ناس

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۹۶..... عارف بالله، آیت الله سید عبدالکریم کشمیری

بخش دوم

احادیث پیرامون فضیلت تلاوت قرآن کریم- علم تجوید- سوره‌ها، قرآنی در رسانه-

۹۷..... در محضر نهج البلاغه- قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۹۹..... **درس اول**

۹۹..... حدیث ۱: بهترین شما کسی است که.....

۹۹..... تعریف علم تجوید

۱۰۲..... روش‌های سه‌گانه قرائت

آموزه‌های قرآنی در رسانه

۱۰۳..... تبلیغ و پیام‌رسانی

در محضر نهج البلاغه

۱۰۴..... پیرامون مطالب ارزنده کتاب، نویسنده، مترجمین و شارحان کتاب

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

- آیت الله خامنه‌ای ۱۰۸
- ابیاتی از سنایی غزنوی، ۱۰۸
- درس دوم** ۱۰۹
- حدیث ۲: ای سلمان تو را به قرائت قرآن سفارش می‌کنم زیرا ۱۰۷
- تجوید**
- تلفظ صحیح حرکات در زبان قرآن ۱۰۹
- آموزه‌های قرآنی در رسانه
- ویژگی‌های پیام رسان دینی ۱۱۳
- در محضر نهج البلاغه
- پیرامون خطبه متقین (همام) ۱۱۴
- شرح بخش‌هایی از خطبه «تمت انق الله و احسن...» ۱۱۵
- قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
- امام خمینی (ره) ۱۱۷
- ابیاتی از عطار نیشابوری ۱۱۸
- درس سوم** ۱۱۹
- حدیث ۳: به کسی که قرآن می‌داند گفته می‌شود ۱۱۹
- تجوید**
- تلفظ صحیح حروف زبان قرآن (عربی) ۱ ۱۲۰
- آموزه‌های قرآنی در رسانه
- ویژگی‌های پیام‌رسانی دینی ۱۲۶
- در محضر نهج البلاغه
- شرح بخش‌هایی از خطبه متقین (هم اهل الفضائل...) ۱۲۷
- قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
- ژوزف هوردویچ، دانشمند و خاور شناس آلمانی ۱۲۹
- ابیاتی از حافظ شیرازی، شاعر و عارف قرن ۸ هجری قمری ۱۲۹
- درس چهارم** ۱۳۱
- حدیث ۴: هر کس به تلاوت قرآن انس بگیرد ۱۳۱
- تجوید**
- تلفظ صحیح حروف زبان قرآن (عربی) ۱۳۱

	آموزه‌های قرآنی در رسانه
۱۴۲.....	جایگاه رسانه
	در محضر نهج البلاغه
۱۴۳.....	شرح بخشهایی از خطبه متقین (غضوا ابصارهم عما حرم الله علیهم...)
	قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
۱۴۴.....	ارنست رنان، فیلسوف فرانسوی
۱۴۴.....	ابیاتی از حافظ شیرازی
۱۴۷.....	درس پنجم
۱۴۸.....	حدیث: قرآن بخوانان سه گونه اند:
	تجوید
۱۴۸.....	آشنایی با صفات حروف
	آموزه‌های قرآنی در رسانه
۱۵۳.....	ارکان پیام رسان دینی در رسانه
	در محضر نهج البلاغه
۱۵۶.....	شرح بخش‌هایی از خطبه متقین (عظم الخالقون اناسهم...)
	قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
۱۵۷.....	کونت ادوارد گیوجا، دانشمند ایتالیایی
۱۵۷.....	ابیاتی از صائب تبریزی، شاعر و عارف قرن یازدهم هجری قمری
۱۵۹.....	درس ششم
۱۵۹.....	حدیث ۶: قرآن با آوای حزین نازل شده است پس:
	تجوید
۱۵۹.....	آشنایی با صفات حروف (۲)
	آموزه‌های قرآنی در رسانه
۱۶۷.....	کیفیت مطلوب در تولیدات قرآنی، دینی و مذهبی در رسانه
	در محضر نهج البلاغه
۱۶۹.....	شرح بخشهایی از خطبه متقین (فهم و الجته کمن قدرها...)
	قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
۱۷۰.....	آیت الله جوادی آملی
۱۷۰.....	ابیاتی از اقبال لاهوری
۱۷۱.....	درس هفتم

- حدیث ۷: پیامبر خدا در خطبه‌ای فرمودند ۱۷۱
تجوید
- آشنایی با احکام حروف (۱) ۱۷۳
آموزه‌های قرآنی در رسانه
- اخلاق اسلامی در رسانه ۱۷۹
در محضر نهج البلاغه
- شرح بخشهایی از خطبه متقین (قلوبهم محزونہ ...) ۱۸۱
قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
- جان دیون پورن، پژوهشگر و نویسنده انگلیسی ۱۸۲
ابیاتی از شعر تبری
- ۱۸۲
درس هشتم
- حدیث ۸: خانه‌های سرد را به توبت قرآن نورانی کنید و ۱۸۴
تجوید
- آشنایی با احکام حروف ۲ ۱۸۴
آموزه‌های قرآنی در رسانه
- پاسخ‌گویی به سوالات و رفع شبهات ۱۹۰
در محضر نهج البلاغه
- شرح بخشهایی از خطبه متقین (شروهم مامونہ ...) ۱۹۲
قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان
- دکتر ماردیس، پژوهشگر و نویسنده فرانسوی ۱۹۳
ابیاتی از محمد علی مردانی، شاعر معاصر
- ۱۹۳
درس نهم
- حدیث ۹: هر کس در جوانی قرآن بخواند و مومن باشد ۱۹۵
تجوید
- آشنایی با احکام حروف (۳) ۱۹۶
آموزه‌های قرآنی در رسانه
- مبارزه با خرافه و سنت‌های ناپسند ۲۰۱
در محضر نهج البلاغه
- شرح بخشهایی از خطبه متقین (و حاجاتهم خفیفه ...) ۲۰۲

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۲۰۴ هربرت جرج ونو، پژوهشگر و نویسنده انگلیسی

۲۰۴ ابیاتی از حبیب چاپچیان (حسان)

۲۰۵ **درس دهم**

۲۰۵ حدیث ۱۰: کتاب خداوند بر چهار چیز است

تجوید

۲۰۵ آشنایی با احکام حروف ۴

آموزه‌های دین در رسانه

۲۰۸ نماز

۲۰۸ زندگی امه و ریخ اسلام

در محضر نهج البلاغه

۲۱۰ شرح بخشهایی از خطبه متین (ص و ا ایما قصیره ...)

قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان

۲۱۱ امام خمینی (ره)

۲۱۱ ابیاتی از حمید سبزواری

۲۱۳ کتابنامه

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا (سوره اسراء آیه ۹)

قطعاً که این قرآن به بهترین و استوارترین طریقه و آئین، هدایت می کند و مؤمنانی را که پیوسته عمل های صالح به نام آن کردند بشارت می دهد که برای آن ها پاداشی بزرگ است. قرآن کتاب الهی، کلام حداوت و بزرگ ترین اعجاز جاودانه ی آخرین پیام آور الهی، حضرت محمد بن عبدالله و عصاره و پیکیده همه کتب آسمانی است. قرآن، کتابی است که غبار کهنگی و تاریکی هرگز نمی تواند بر صفات نورانی آن بنشیند و گذشت زمان نه تنها آن را فرسوده نمی کند، بلکه روز بروز علوم و معارف پوشیده ی آن را هویداتر می گرداند.

هیچ آئین و مکتبی توان مقابله با حقایق استوار و ابدی قرآن ندارد. دستوراتش جامع و تا قیام رستاخیز قابل اجراست. شایسته است امت اسلامی مخصوصاً نسل جوان این آینده سازان و سنگرداران فرهنگ قرآنی هرچه بیشتر با این کتاب الهی انس گرفته و احادیث و دانستی های خود را نسبت به آن وسعت بخشند و زمینه های درخشش و تابش پرتو نورانی آیات آن را بر قلوب خود فراهم آورند.

کتابی که پیش رو دارید در دو بخش تنظیم و گردآوری شده است، بخش اول، شامل مباحث آداب تلاوت قرآن کریم، دروس روخوانی و روان خوانی، دانستی های قرآنی و قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان است؛ بخش دوم، شامل احادیث پیرامون فضائل قرآن، دروس

علم تجوید، آموزه‌های دین در رسانه، در محضر کتاب شریف نهج البلاغه و قرآن در بیان بزرگان و اندیشمندان است.

موارد فوق در مجموع این کتاب را جامع‌الاطراف نموده و از یک بعدی خارج کرده است. امیدوارم همه علاقه‌مندان به این مباحث و دانشجویان عزیز به‌ویژه دانشجویان دانشگاه صداوسیما از آن به‌خوبی بهره‌مند شوند.

در پایان ضمن تشکر از تمامی کسانی که در نگاشتن این اثر و تدوین آن به این حقیر یاری نمودند کمال سپاسگزاری را داشته و از همسر گران‌قدر و به‌خصوص فرزند ارجمندم جناب آقای محمد مجتبی زرنگار بسیار ممنون و قدردانی می‌نمایم.

والسلام علینا و علی عباد الله الصالحین

احمد زرنگار

عضو هیئت علمی دانشگاه صداوسیما

و کارشناس امور و علوم قرآنی

خردادماه ۱۳۹۶ ه.س صادقی با نضان المبارک ۱۴۳۸ ه.ق